

ת"פ 51471/12/21 - מדינת ישראל נגד ראדי בן שאכר נתשה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 51471-12-21 מדינת ישראל נ' נתשה(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופטת דנה כהן-לקח המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד בני ליבסקינד (פמ"י)
נגד הנאשם		ראדי בן שאכר נתשה ע"י ב"כ עו"ד אמיר נבון

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון. בין הצדדים הוסכם כי הנאשם יורשע על יסוד הודאתו במכלול העבירות שיוחסו לו, למעט מעשה האלימות נושא האישום השני, לגביו הוסכם כי יישמעו תחילה טיעונים משפטיים של הצדדים בשאלת סעיף העבירה המתאים, ובית המשפט ייתן הכרעה מנומקת בעניין. בהתאם לכך, הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הכרעת דין חלקית, בארבע מתוך חמש העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן. טיעוניהם המשפטיים של הצדדים ביחס לעבירה הנותרת, נשמעו לפני ביום 13.7.2022. הכרעת דין משלימה ניתנה ביום 21.9.2022, במסגרתה קבעתי מטעמים שפורטו שם כי יש להרשיע את הנאשם על יסוד הודאתו, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה כפי שיוחסה לו בכתב האישום המתוקן.

2. התוצאה של כל אלה היא כי הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בחמש עבירות: במסגרת האישום הראשון, הנאשם הורשע בעבירות של גניבה לפי סעיפים 383 ו-384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן איומים לפי סעיף 192 לחוק. במסגרת האישום השני (אשר בכתב האישום המתוקן כותרתו היא "אישום שלישי"), הנאשם הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין; דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 סיפא לחוק; וכן החזקת סכין שלא כדין לפי סעיף 186(א) לחוק.

3. אשר לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם - אין חולק כי הנאשם והמתלונן הם בני דודים מדרגה שנייה.

בהתאם לאישום הראשון, כשנה לפני מועד הגשת כתב האישום, המתלונן היה צפוי לקבל ממשפחה מסוימת פיצוי כספי בסך ₪ 27,000 בעקבות תאונת דרכים שעבר בנו של המתלונן. הנאשם שידע על כך, הודיע למתלונן כי יטול מאותה משפחה את הפיצוי הכספי עבור המתלונן. בהמשך לכך, הנאשם התקשר למתלונן והודיע לו כי נטל לידי

את הפיצוי הכספי בסך 27,000 ₪ אולם אין בכוונתו להעבירו לידי המתלונן, וכן איים על המתלונן באומרו: "אם אתה תדבר אני אהרוג אותך, אני אעשה משהו לילדים שלך". בשל חששו של המתלונן מפני הנאשם, המתלונן לא סיפר על כך לילדיו. כאמור, בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירות של גניבה ואיומים.

בהתאם לאישום השני (שכאמור כותרתו בכתב האישום המתוקן היא "אישום שלישי"), ביום 4.12.2021 בסמוך לשעה 10:00, המתלונן הגיע עם בנו למוסך בעזרייה. בהמשך, הנאשם הגיע למקום וביקש לשוחח עם המתלונן ביחידות. הנאשם והמתלונן יצאו אל מחוץ למוסך. במפגש בין השניים, הנאשם עמד קרוב מאד למתלונן בצורה מאיימת, ושאל אותו כמה כסף יש ברשותו. המתלונן השיב כי אין לו כסף. אז, הנאשם שם את ידיו בכיס מעילו של המתלונן והורה לו לתת לו כסף. המתלונן השיב לנאשם כי אין ברשותו כסף. הנאשם אמר למתלונן בתגובה: "אין כסף יא מניאק אין כסף", הוציא סכין יפנית מכיסו, חתך את המתלונן בצד השמאלי של פניו באמצעות הסכין, מהאונה הרקתית עד למרכז לחיו של המתלונן. בנוסף, הנאשם חתך את המתלונן בבטנו, והמשיך להניף את הסכין לעבר המתלונן ולנסות לפגוע בו. המתלונן רץ לעבר המוסך וצעק לבנו לעזרה. בשעה שבנו של המתלונן הבחין בכך והלך לכיוון המתלונן והנאשם, הנאשם הוציא חפץ דמוי אקדח וכיוון אותו לעבר בנו של המתלונן תוך שהוא מאיים עליו כי אם יתקרב הוא יירה בו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם למתלונן חתך עמוק באורך של 10-12 ס"מ בפניו. כמו כן, נחתך עורק "טמפורל ארטרי" המוביל דם למצח, והמתלונן נזקק לתפירת העורק ולתפירת החתך. לעת הזאת ישנו חשש כי המתלונן אינו מסוגל להרים את הגבה השמאלית שלו, תוך חשש לפגיעה עצבית. בנוסף, נגרם למתלונן חתך שטחי בבטנו. כאמור, בגין כל אלה הורשע הנאשם בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין.

4. במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם בין הצדדים כי "על פי המסמכים הרפואיים המצויים בחומר החקירה בתיק, טרם ידוע האם הנזק שנגרם למתלונן בכך שאינו מסוגל להרים את גבתו השמאלית הינו קבוע". הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית, וכל צד נותר חופשי בטיעונו לעונש. המאשימה לא התנגדה להגשת תסקיר בעניינו של הנאשם.

תסקירי שירות המבחן

5. מהתסקיר מיום 15.2.2023 עולה כי הנאשם הוא בן 41, נשוי ואב לארבעה ילדים. טרם מעצרו עבד כחשמלאי. בגין התיק הנוכחי הוא עצור עד תום ההליכים.

ילדותו של הנאשם לא הייתה קלה. הוא נשר מבית הספר בגיל צעיר ביותר (לאחר שש שנות לימוד בלבד) כדי לסייע בפרנסת המשפחה. כמו כן, הוא סבל מאלימות פיזית ומילולית מאביו. בשנת 2004 הנאשם נישא לאשתו. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי רצה לתת לילדיו הזדמנויות שלא היו לו, וכי שאיפתו היא שילדיו יצליחו לסיים את לימודיהם.

אשר לשימוש בחומרים ממכרים - הנאשם החל להשתמש בסמים בגיל 14. הוא סיפר כי לאורך השנים רצה להפסיק את השימוש בסמים למען ילדיו, ולמשך תקופה של 3 שנים אף הצליח בכך. בשלב מסוים, שב להשתמש בסמים. הוא התבייש מעצמו וממשפחתו, ולפיכך השתמש בסמים בסתר, תוך שלעיתים התגורר בנפרד ממשפחתו כדי לא לחשוף אותם לשימוש שעשה בסמים.

בכל הנוגע לדפוסים אלימים - שירות המבחן עמד על עברו הפלילי של הנאשם. בתסקיר צוין כי הנאשם הופנה בעבר לשירות המבחן במסגרת תיקים קודמים, וההערכה אז הייתה כי רמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם גבוהה בלא המלצה שיקומית. במסגרת התיק הנוכחי, הנאשם תיאר לשירות המבחן התנהגות אלימה מצדו לאורך שנים. לטענתו, מרבית עבירות האלימות שביצע בעבר התרחשו בהשפעת סמים. לדברי הנאשם, מעשיו האלימים פגעו בקשר שלו עם משפחתו. הנאשם ביטא הכרה בצורך שלו בתהליך טיפולי גם בתחום זה.

במהלך מעצרו בגין התיק הנוכחי, הנאשם שולב בפרויקט טיפולי בבית המעצר. הוא נמצא ביחידה נפרדת, שומר על ניקיון משימוש בסמים, משולב בתכנית לימודים בבית המעצר, ומקיים שיחות אישיות וקבוצתיות. הנאשם תיאר תהליך משמעותי בו הוא לומד לזהות את רגשותיו ואת חוויותיו הקשות מילדותו, ולהיעזר בגורמי הטיפול. הנאשם הביע רצון להמשיך בטיפול ולעשות שינוי בחייו עבורו ועבור ילדיו. הוא הביע מוטיבציה להשתלב בתהליך טיפולי אינטנסיבי לגמילה מסמים.

שירות המבחן ציין כי קיבל מידע מעו"ס בשב"ס לגבי התכנית הטיפולית בה משולב הנאשם בבית המעצר. ההתרשמות של העו"ס בשב"ס היא כי הנאשם מבין את המחירים שהוא ומשפחתו שילמו בגין התמכרותו לסמים, וכי הוא מביע נכונות לשינוי משמעותי בחייו. צוין כי הנאשם נוטל חלק פעיל בקבוצות הטיפוליות, ומהווה קול חשוב בקבוצה. העו"ס בשב"ס ציין כי הנאשם זקוק למסגרת מכילה ואינטנסיבית, וכי הנאשם הביע מחויבות לטיפול בקהילה טיפולית לטובת שיקום חייו.

באשר לעבירות נושא ההליך שלפניי - הנאשם טען לפני שירות המבחן כי התעמת עם המתלונן מאחר שהוא הפיץ עליו שמועות שליליות, וכי במהלך העימות שלף סכין יפנית מתוך פחד, ותקף את המתלונן. הנאשם הוסיף וטען כי הוא מתחרט על מעשיו, וכי היה עליו להגן על עצמו באופן חוקי. הנאשם ביטא הכרה ראשונית בצורך שלו להיעזר בגורמי טיפול ולהימנע מאלימות. לצד זאת, צוין בתסקיר כי הנאשם התקשה להכיר בדרכי התנהגות אלטרנטיביות.

מבחינת גורמי סיכון וסיכוי - שירות המבחן התרשם כי לנאשם דפוסים עברייניים מושרשים ואורח חיים אלימים, כשברקע לכך התמכרות לסמים. מדובר בגורמי סיכון לביצוע עבירות נוספות. בד בבד, שירות המבחן התרשם כי לנאשם מוטיבציה לשנות את חייו ולתת אמון בגורמי טיפול (דבר שהתקשה בו בעבר). הנאשם מצוי כיום בשלבים ראשוניים של זיהוי דפוסים בעייתיים ולקיחת אחריות על התנהגותו. מדובר בגורמי סיכוי להימנעות מביצוע עבירות נוספות.

לפי הערכת שירות המבחן, קיים סיכון גבוה לביצוע עבירות אלימות נוספות בעתיד ברמת חומרה גבוהה. עם זאת, צוין כי הנאשם יוכל להפיק תועלת מטיפול לשם הפחתת הסיכון הנשקף ממנו.

במישור ההמלצה - שירות המבחן שם לנגד עיניו את חומרת העבירות, העבר הפלילי והמסוכנות של הנאשם. מצד שני, שירות המבחן ציין לטובה את השתלבותו של הנאשם בטיפול לראשונה בחייו. להערכת שירות המבחן, הנאשם יוכל להפיק תועלת מהמשך טיפול בשב"ס, כמסגרת מוגנת ומנותקת מסביבת מגוריו באופן שיאפשר לו פניות לטיפול. בהתאם לכך, המליץ שירות המבחן על עונש מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

6. בדיון שנערך לפניי ביום 22.3.2023 ונועד מלכתחילה להשמעת גזר הדין, עתר הסנגור להגשת תסקיר מעדכן בנימוק לפיו יש מקום לעדכון משב"ס באמצעות שירות המבחן. כמפורט בהחלטה מאותו היום, ראיתי לכבד את בקשת הסנגור.

בהתאם לכך, ביום 2.5.2023 הוגש לעיוני תסקיר משלים ובו דיווח עדכני משב"ס. בדיווח צוין כי הנאשם משולב בתכנית תל"מ (תכנית הכנה לגמילה מסמים) החל מאוקטובר 2022. עוד צוין כי הנאשם מביע מוטיבציה גבוהה בטיפול, הוא משתתף פעיל בקבוצות ולומד שפה חדשה של תקשורת וגבולות. כיום הנאשם משמש בתפקיד המתקדם ביותר בתכנית, וניכר כי הוא מגויס לתהליך ומיישם את הכלים שהוא רוכש בטיפול. במקביל, הנאשם משולב בתכנית לימודית להשלמת שנות לימוד, וגם שם הוא מתמיד ומראה מוטיבציה גבוהה להצליח. בסיכום התסקיר המשלים צוין כי הנאשם מביע מחויבות לתהליך הטיפולי ותפקודו גבוה, וכן הוא מביע מוטיבציה ומחויבות להמשיך טיפול במחלקות להתמכרויות ולאלימות לאחר שיישפט. בדיקות השתן של הנאשם תקינות וללא ממצא סם. כמו כן, התנהגותו חיובית וללא בעיות משמעת.

ראיות לעונש

7. המאשימה הגישה לעיוני את רישומו הפלילי של הנאשם ממנו עולה כי לחובתו 7 הרשעות קודמות החל משנת 2003 ועד שנת 2018 בעבירות של אלימות, רכוש, החזקת סמים לצריכה עצמית והחזקת נשק שלא כדין. בגין כך הוטלו על הנאשם מספר עונשי מאסר בפועל לתקופות שאינן ממושכות (משך המאסר בפועל הארוך ביותר שהוטל על הנאשם עד כה, היה 6 חודשים ו-14 ימים).

מטעם ההגנה לא הוגשו ראיות לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש

8. המאשימה טענה כי יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד משני האישומים נושא כתב האישום המתוקן. לגישת המאשימה, מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון (עבירות של גניבה ואיומים) נע מ-15 עד 28 חודשי מאסר בפועל. לפי הנטען, מתחם העונש ההולם בגין האישום השני (עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין) נע מ-4 עד 7 שנות מאסר בפועל. המאשימה עתרה למקם את עונשו של הנאשם מעל אמצע המתחמים הנטענים תוך חפיפה מסוימת ביניהם, ולהטיל על הנאשם בגין כלל העבירות בהן הורשע, עונש של 6.5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי לטובת המתלונן וקנס כספי.

9. מנגד, הסנגור טען כי אם נלך לפי שיטת המאשימה ונקבע מתחם נפרד לכל אישום, הרי מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון (עבירות של גניבה ואיומים) נע ממאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר בפועל. לפי הנטען, מתחם העונש ההולם בגין האישום השני (עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין) נע מ-22 עד 50 חודשי מאסר בפועל. הסנגור טען לפניי כי בניגוד לגישת המאשימה, הוא סבור שמוצדק לראות בשני האישומים בגדר אירוע אחד, בגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם כולל. לטענת הסנגור, מתחם העונש ההולם את מכלול

העבירות בהן הורשע הנאשם, נע מ-22 עד 54 חודשי מאסר בפועל. בדיון הטיעונים לעונש, עתר הסנגור להעמיד את עונשו של הנאשם על הצד הנמוך של המתחם הנתען מחמת קיומן של נסיבות לקולא, ולהשית עליו 24 חודשי מאסר בפועל. בתגובה משלימה של הסנגור מיום 29.5.2023 שהוגשה בעקבות התסקיר המשלים, טען הסנגור כי נוכח הצלחתו של הנאשם בתהליך הטיפולי בו הוא משולב בבית המעצר, יש מקום לחריגה לקולא בעניינו ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, וזאת כדי לאפשר לו לשוב לחיק משפחתו בזמן הקצר ביותר. בכל מקרה, הסנגור ביקש לאפשר לנאשם להשתלב בהמשך טיפול בכלא חרמון.

יוער כי באי כוח שני הצדדים הפנו לאסמכתאות מן הפסיקה לתמיכה בטיעוניהם העונשיים.

10. הנאשם נשא לפני דברים בדמעות. הוא סיפר על ילדותו הקשה ועל כך שהיה רוצה להעניק חיים אחרים לילדיו. הוא התנצל על מעשיו לפני ילדיו ואשתו שישבו באולם הדיונים, וטען כי עשה טעות. הוא סיפר כי בחודשים הראשונים של מעצרו בתיק הנוכחי, לא היה בקשר עם משפחתו. התפנית ארעה כאשר שוחח בטלפון עם בנו הבכור, וגילה כי הבן עזב את לימודיו כדי לפרנס את אמו ואחיו. לדברי הנאשם, אז הבין את גודל הנזק שגרם למשפחתו. הוא עצמו החליט להצטרף לפרויקט לימודים של קרוא וכתוב בבית המעצר. הוא השלים קורס של 8 שנות לימוד, ומעוניין להשלים כעת קורס של 10 שנות לימוד. כמו כן, הנאשם החל לשמור על ניקיון מסמים ושולב באגף נפרד בבית המעצר שם הוא משולב בטיפול כמפורט לעיל. במקביל, הנאשם שכנע את בנו לשוב ללימודיו בבית ספר התיכון כדי להיבחן בבחינות הבגרות. הנאשם תיאר לפני את הקשיים אותם הוא חווה במהלך התהליך הטיפולי בבית המעצר, אך הביע רצון להמשיך להתמודד עם קשיים אלה ולהתמיד בתהליך הטיפולי עליו הוא מברך.

ריבוי עבירות

11. כאמור, הנאשם הורשע בחמש עבירות במסגרת שני אישומים. באי כוח הצדדים חלוקים בדעתם בשאלה האם כל אישום מהווה אירוע עצמאי, באופן שיש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לגבי כל אחד משני האישומים (כך לגישת המאשימה); או שמא שני האישומים מהווים אירוע אחד, באופן שיש לקבוע מתחם עונש הולם כולל בגין שני האישומים יחדיו (כך לגישת ההגנה).

בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין ניתן למצוא פנים לכאן ולכאן בסוגיה האמורה: מחד גיסא, שני האישומים נושא כתב האישום המתוקן קשורים בזיקה מהותית אחד לשני, שכן שניהם עוסקים בהתנהגות מטילת מורא של הנאשם כלפי אותו מתלונן, על רקע רצונו של הנאשם לקבל לידי שלא כדון כספים ששייכים למתלונן. לפיכך, ניתן לטעון כי שני האישומים מהווים רצף עברייני המהווה אירוע אחד, בגינו יש לקבוע מתחם אחד כולל של ענישה הולמת כנטען על-ידי הסנגור (ראו והשוו: "מבחן הקשר ההדוק" בע"פ 4910/13ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) - גישתם של כב' השופטת ברק-ארז בפס' 5 ואילך לפסק-דינה, וכב' השופט פוגלמן בפס' 2 לפסק-דינו).

מאידך גיסא, ניתן לכאורה להפריד בין המעשים נושא כל אחד מהאישומים, הן מבחינה כרונולוגית (ישנו פער של כשנה בין שני האישומים) והן מבחינה מהותית (האישום הראשון אינו כולל עבירת אלימות פיזית, אלא עוסק בעבירות של גניבה ואיומים. לעומת זאת, במרכז האישום השני עומדת עבירת אלימות פיזית של חבלה בכוונה מחמירה לצד

עבירות נוספות. ישנה "עליית מדרגה" בין האישומים, באופן שהאישום השני חמור יותר מהאישום הראשון). לפי גישה זו, יש לקבוע מתחם נפרד לכל אחד משני האישומים נושא כתב האישום המתוקן (ראו והשוו: "המבחן הצורני-העובדתי" לפי גישת כב' השופט דנציגר בע"פ 4910/13 ג'אבר הנ"ל, פס' 24, 29 עד 31 לפסק-דינו). בהמשך לדברים האמורים, אני רואה לציין כי גם לפי הגישה האחרונה, לא ניתן להתעלם מהזיקה הממשית בין שני האישומים. לפיכך, אף לפי גישה המצדדת בקביעת מתחם נפרד לכל אחד משני האישומים נושא כתב האישום המתוקן, אני בדעה כי יש מקום לגזירת עונש כולל כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

בנסיבות העניין, לא ראיתי להכריע בין שתי הגישות שפורטו. תחת זאת, אקבע מתחם נפרד לכל אחד משני האישומים נושא כתב האישום המתוקן, ולצד זאת אקבע מתחם אחד כולל המתייחס לכלל העבירות בגין הורשע הנאשם כאירוע אחד.

מתחמי העונש ההולם

12. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בגין העבירות בהן הורשע הנאשם בהתאם לעקרון ההלימה שהינו עקרון מנחה בענישה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

13. **הערכים החברתיים שנפגעו** בגין העבירות בהן הורשע הנאשם הם הגנה על שלמות גופו ושלמות נפשו של אדם, שמירה על תחושת הביטחון האישי ועל הסדר הציבורי, וכן הגנה על הקניין הפרטי.

14. **בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירות** - הרי הן פורטו בפס' 3 לדבריי לעיל. לגבי האישום הראשון (עבירות הגניבה והאיומים) ניתן לציין **לחומרא** את הנסיבות הבאות: (א) הנאשם עשה שימוש באמתלה בכך שהנאשם אמר למתלונן שייטול מאחר כסף עבור המתלונן. בפועל, הנאשם נטל את הכסף לכיסו שלו. (ב) הנאשם גנב מהמתלונן סכום כספי בשיעור שאינו נמוך - 27,000 ₪. (ג) הנאשם ידע כי הכסף שגנב מהמתלונן נועד לשמש פיצוי בגין תאונת דרכים בה היה מעורב בנו של המתלונן. מדובר במעשה גניבה שעוצמת פגיעתו בערכים המוגנים היא מוגברת, בשים לב לכך שתכלית הכסף שגנב הייתה לפצות ולהיטיב עם מעורב בתאונת דרכים. (ד) האיום המילולי שהשמיע הנאשם באוזני המתלונן היה ברף גבוה, שכן הוא כוון כלפי חייו של הנאשם וכלפי שלומם של ילדיו לבל יספר המתלונן על גניבת הכסף. עוצמת האיום המילולי וכוחו להטיל מורא נלמדים מכך שלפי עובדות כתב האישום המתוקן, המתלונן לא סיפר לילדיו על גניבת הכסף מאחר שחשש מפני הנאשם לאחר שהלה איים עליו. **לקולא** אציין כי האיומים מצד הנאשם באישום הראשון, לא כללו הפעלת כוח פיזי.

לגבי האישום השני (עבירות החבלה בכוונה מחמירה, דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין) - **לחומרא** נזקפות לחובת הנאשם הנסיבות כדלקמן: (א) הנאשם התנהג בצורה בריונית, תוקפנית ואלימה. תחילה, הוא הרחיק את המתלונן מבנו כאשר ביקש לדבר עם המתלונן ביחידות. לאחר מכן, הנאשם דרש כסף מהמתלונן וכשאחרון השיב כי אין ברשותו כסף, הנאשם שם את ידו בכיס מעילו של המתלונן, קילל את המתלונן ואז חתך את הצד השמאלי של פני המתלונן ואת בטנו, וזאת באמצעות סכין יפנית שהנאשם נשא עמו שלא כדין. (ב) החתך שהנאשם גרם בפניו של

המתלונן, היה חתך עמוק שאורכו 10-12 ס"מ, ובעקבותיו נחתך עורק המוביל דם למצח. המתלונן נזקק לתפירת העורק ולתפירת החתך, וכן התעורר חשש לפגיעה עצבית עקב קושי בהרמת הגבה השמאלית. נוכח מיקום החתך, עומקו ואורכו, הנזק הפוטנציאלי היה עלול להיות משמעותי. (ג) כאשר המתלונן קרא לבנו לעזרה, הנאשם הוציא חפץ דמוי אקדח ואיים על הבן כי יירה בו אם יתקרב אליו. (ד) הנאשם היה המבצע הבלעדי של העבירות הנדונות, ויכול היה בכל שלב להימנע מביצוען. (ה) מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם עולה כי הסיבה שהובילה אותו לביצוע המעשים, הייתה בצע כסף. (ו) לא הועלתה לפני טענה לקרבה לסייג לאחריות פלילית.

לקולא, אציין את הנתונים הבאים: (א) לא ברור מעובדות כתב האישום המתוקן האם האירוע נושא האישום השני היה מתוכנן מראש. בנסיבות אלה, יש להניח לטובת הנאשם כי עסקינן באירוע לא מתוכנן. (ב) החתך שביצע הנאשם בבטנו של המתלונן היה שטחי. (ג) במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי לפי המסמכים הרפואיים שמצויים בחומר החקירה בתיק, לא ידוע האם הנזק שנגרם למתלונן מהחתך בפניו (העדר מסוגלות להרים את הגבה השמאלית), הוא קבוע. אוסיף ואציין כי מלבד העובדה שהמתלונן נזקק לתפרים בפניו, לא הוכח לפני האם המתלונן אושפז בבית חולים. בנסיבות אלה, יש להניח לטובת הנאשם כי המתלונן לא נזקק לאשפוז.

15. **במישור הענישה הנוהגת - לגבי האישום הראשון**, העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת הגניבה ובגין עבירת האיומים הוא מאסר 3 שנים. במילים אחרות: שתי העבירות בהן הורשע הנאשם במסגרת האישום הראשון, הן עבירות עוון.

מבחינת הענישה הנהוגה ניתן להפנות לשם הדוגמה לת"פ (מחוזי מרכז) 44659-03-12 מדינת ישראל נ' אבו סבית (30.4.2015). באותו מקרה, שניים מן האישומים בגינם הורשע הנאשם, עסקו בשני מקרים בהם הנאשם נטל מאדם אחר את מכשיר הטלפון הנייד שלו באמתלה, ולאחר מכן סירב להחזיר את המכשיר לבעליו תוך איום מילולי על בעל המכשיר לבל יתקשר למשטרה. בגין כל אחד משני המקרים האמורים הורשע הנאשם באותה פרשה בעבירות של גניבה ואיומים. בגין שני המקרים האמורים יחדיו נקבע מתחם עונש הולם כולל, שנע מ-6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל (שם, פס' 31). אמת, במקרה דנן מדובר במקרה אחד של גניבה ואיומים, ולא בשני מקרים. לצד זאת, סכום הגניבה במקרה הנוכחי (₪ 27,000) לא היה נמוך, וככל הנראה אף היה גבוה ביחס לערכם של שני מכשירי טלפון נייד שנגנבו בת"פ (מחוזי מרכז) 44659-03-12 אבו סבית הנ"ל. כמו כן, במקרה שלפניי יש להתחשב כנסיבה מחמירה בתכלית הכסף שנגנב (פיצוי כספי לבנו של המתלונן שהיה מעורב בתאונת דרכים). בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי מתחם העונש הולם בגין עבירות הגניבה והאיומים במקרה דנן, ראוי שיהיה דומה למתחם שנקבע בת"פ (מחוזי מרכז) 44659-03-12 אבו סבית הנ"ל. לפיכך, אני קובעת כי מתחם הענישה ההולמת בגין האישום הראשון נע **ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל**.

לגבי האישום השני, עניינו בשלוש עבירות פשע: העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת חבלה בכוונה מחמירה הוא מאסר 20 שנים. העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירה של דרישת נכס באיומים הוא מאסר 10 שנים. אשר לעבירה של החזקת סכין שלא כדין, העונש המרבי הקבוע בחוק בגינה הוא מאסר 5 שנים.

בית המשפט העליון עמד פעם אחר פעם על חומריתה של תופעת הסכינאות שכונתה "תת תרבות הסכין", וכן

"...על החומרה היתרה הטמונה בעבירות אלימות המבוצעות באמצעות סכין, שלעתים המרחק ביניהן לבין גרימתה של תוצאה קטלנית קצר עד מאוד. חומרתן של עבירות אלו, כמו גם שכיחותן ופוטנציאל הנזק הרב שלהן, מחייבים ענישה מחמירה שתביא להרתעת היחיד והרבים" (ע"פ 2508/21 נאסר נ' מדינת ישראל, פס' 11 (7.6.2022)). בהתחשב בכך, עבירות מן הסוג בהן הורשע הנאשם באישום השני, מובילות לא פעם לעונשי מאסר בפועל ממושכים מאחורי סורג ובריח.

ניתן להפנות לשם הדוגמה לע"פ 5476/16 מדינת ישראל נ' אלהוזייל (6.4.2017). באותו מקרה, המשיב הגיע למסעדה ודרש מהמתלונן לאפשר לו לאכול ללא תשלום. כשמתלונן סירב לדרישת המשיב ופנה לאחרים בעניין, המשיב דקר את המתלונן בבטנו וגרם לו קרע במעי הגס שהוביל לנכות בשיעור של 72%. בגין כך הורשע המשיב בבית המשפט המחוזי בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק, ואיומים לפי סעיף 192 לחוק. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר את מתחם העונש ההולם ביחס לזה שקבע בית המשפט המחוזי, באופן שנפסק כי **מתחם העונש ההולם בגין מעשי המשיב באותה פרשה נע מ-4.5 עד 8 שנות מאסר בפועל**. במקרה שלפני לא נגרמה למתלונן נכות צמיתה, לא ברור אם נגרמה לו פגיעה קבועה, וכמו כן לא הוכח כי המתלונן נזקק לאשפוז. לפיכך, על מתחם העונש ההולם להיות נמוך ביחס לזה שקבע בית המשפט העליון בע"פ 5476/16 אלהוזייל הנ"ל.

בע"פ 9928/16 טהה נ' מדינת ישראל (24.1.2018) המערער הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, והחזקת סכין שלא כדין לפי סעיף 186(א) לחוק. זאת לאחר שהמתלונן קרא למערער כדי לברר מדוע גידף את אחותו, ואז המערער דקר את המתלונן בצד ימין של גבו באמצעות סכין שאורך להבה 30 ס"מ. כתוצאה מהדקירה, נגרם למתלונן חתך עמוק שהגיע עד לריאתו, הגם שלמתלונן לא נגרמה נכות בגין כך. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע מ-2 עד 5 שנות מאסר בפועל**, וגזר על המערער באותה פרשה עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על חומרת העונש, וציין כי מתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי הולם את האלימות שהפגין המערער (שם, פס' 28). ודוק, במקרה שלפני הנאשם הורשע בעבירה נוספת שלא נדונה בע"פ 9928/16 טהה הנ"ל, היא העבירה של דרישת נכס באיומים שכאמור העונש המרבי הקבוע בגינה בחוק הוא מאסר 10 שנים. לפיכך על מתחם העונש ההולם במקרה דנן להיות גבוה ביחס לזה שנקבע בע"פ 9928/16 טהה הנ"ל.

הסנגור הפנה בטיעונו לפני לגזר דיני בת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 מדינת ישראל נ' אבו חדיר (2.9.2020). באותה פרשה, נאשם מס' 1 הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק, וירי מנשק חם לפי סעיף 340(ב) לחוק. בגין הרשעתו האמורה של נאשם מס' 1 בת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל, קבעתי **מתחם עונש הולם שנע מ-40 עד 72 חודשי מאסר בפועל**, וגזרתי 40 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות. ערעור על חומרת העונש שהגיש נאשם מס' 1 לבית המשפט העליון, נדחה (ראו: ע"פ 7069/20 אבו חדיר נ' מדינת ישראל (11.2.2021)). הסנגור טען לפני כי מעשיו של נאשם מס' 1 בת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל חמורים, שכן הם כללו ירי מנשק חם בניגוד למקרה דנן שבו לא נעשה שימוש או ירי מנשק חם. לפיכך, נטען כי במקרה דנן עליי לקבוע מתחם עונש הולם נמוך משמעותית ביחס למתחם שקבעתי בת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל. בהתייחס לטענה זו אציין כי מתחם העונש ההולם שנקבע בת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל לקח בחשבון את העובדה שהמתלונן נשא אף הוא

נשק שלא כדין, ירה ראשון, ואף גרם לנאשם מס' 1 באותה פרשה פציעות ירי משמעותיות שכללו נכות צמיתה בידו של נאשם מס' 1. אמת, במקרה הנוכחי הנאשם שלפניי לא נשא נשק חם ולא עשה שימוש בנשק חם אלא בנשק קר (סכין). בד בבד, ראוי להדגיש כי בניגוד לת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל, במקרה הנוכחי אין טענה שהמתלונן נשא עליו נשק מסוג כלשהו, או שהמתלונן איים על הנאשם, תקף אותו, או גרם לנאשם חבלה כלשהי. זאת ועוד; מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם שלפניי עולה כי העבירות נושא האישום השני בוצעו לא על רקע סכסוך קודם בין הצדדים, אלא על רקע רצון הנאשם לשלשל לכיסו כסף של המתלונן תוך ביצוע עבירה חמורה כשלעצמה של דרישת נכס באיומים. בכל אלה נבדל המקרה הנוכחי לא רק מת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל, אלא גם ממרבית פסקי הדין האחרים אליהם הפנה הסנגור בטיעונו לעונש. לפיכך, על מתחם העונש ההולם במקרה דנן להיות נמוך מזה שקבעתי בת"פ (מחוזי י-ם) 57474-03-19 אבו חדיר הנ"ל, אולם לא במידה לה עתר הסנגור.

בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי מתחם הענישה ההולמת בגין האישום השני **נע מ-32 עד 72 חודשי מאסר**

בפועל.

16. סיכומם של דברים עד כה: בהתחשב בערכים שנפגעו ובעוצמת הפגיעה בהם; בנסיבות ביצוע העבירות; במדיניות הענישה הנוהגת; ובעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם בגין המעשים נושא האישום הראשון** (גניבת פיצוי כספי בגין תאונת דרכים בסך 27,000 ₪, ואיום מילולי על חיי המתלונן ושלומו ילדיו כדי שלא יחשוף זאת) נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל. **מתחם העונש ההולם בגין המעשים נושא האישום השני** (חבלה בכוונה מחמירה באמצעות חתך עמוק באורך 10-12 ס"מ בפניו של המתלונן וחתך שטחי בבטנו באמצעות סכין יפנית, דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין) נע מ-32 עד 72 חודשי מאסר בפועל.

בהתאם לגישת "הקשר ההדוק" העשויה לראות בשני האישומים בגדר אירוע אחד, **מתחם העונש ההולם בגין**

כלל העבירות בהן הורשע הנאשם נע מ-36 עד 76 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

17. כפי צוין לעיל, הסנגור טען כי יש מקום לחריגה לקולא ממתחמי העונש ההולם משיקולי שיקום. אינני רואה לאמץ טענה זו. הסנגור צודק כי מתסקירי שירות המבחן עולה שהנאשם מתמיד בתהליך הטיפול בו הוא משולב בבית המעצר, מביע מוטיבציה גבוהה לשינוי, מיישם כלים אותם הוא לומד בטיפול, ואף עומל להשלמת שנות לימוד. כל אלה ראויים לעידוד. ואולם הדרך הטיפולית הצפויה לנאשם עוד ארוכה, והעת אינה בשלה להעריך את סיכויי שיקומו. מכל מקום, חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, עברו הפלילי, עקרון ההלימה והצורך בהרתעה - כל אלה תומכים בכך שההתחשבות בהישגיו של הנאשם בתהליך הטיפול תיעשה בגדרי המתחמים ולא בחריגה מהם.

18. לצורך גזירת העונש המתאים בגדרי המתחמים שקבעתי לעיל, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות כאמור בסעיף 40 לאי לחוק העונשין:

19. **לחומרא**, התחשבתי בשיקולים הבאים: ראשית, לקחתי בחשבון את חומרת העבירות המלמדות על דפוס התנהגות אלים, בריוני ומטיל מורא מצד הנאשם, ואת הצורך להרתיע את היחיד ואת הרבים מפני הישנות מעשים דומים. שנית, התחשבתי בעברו הפלילי של הנאשם הכולל 7 הרשעות קודמות, בין היתר בגין עבירות של אלימות, רכוש והחזקת נשק שלא כדין. יש בעבר הפלילי האמור כדי להצביע על דפוסים אלימים ועברייניים לאורך זמן. אמנם, כפי שצוין בפס' 7 לדבריי לעיל, בגין אותן הרשעות קודמות הוטלו על הנאשם בעבר עונשי מאסר בפועל לתקופות שאינן ממושכות, באופן שיכול ללמד על כך שלא היה מדובר במעשים פליליים ברף הגבוה. עם זאת, התיק הנוכחי עלול להעיד על החרפת מצב, ועל עליית מדרגה בחומרת מעשיו האלימים של הנאשם. שלישית, נמצא לנגד עיניי האמור בתסקיר לעונש מיום 15.2.2023 לפיו לנאשם דפוסי עבריינות מושרשים, כאשר הערכת שירות המבחן היא כי ללא טיפול מתאים, קיים סיכון גבוה לביצוע עבירות אלימות נוספות בעתיד ברף חומרה גבוה.

20. **לקולא**, נתתי דעתי לשיקולים הבאים: ראשית, הנאשם הודה במעשיו ונטל אחריות עליהם באופן שחסך את שמיעת עדותו של המתלונן. לכך משקל ממשי. שנית, הנאשם חווה ילדות קשה ומורכבת, שתרמה לדפוסי ההתנהלות הבעייתיים שפיתח בבגרותו. שלישית, לקחתי בחשבון כי הנאשם נשוי ואב וארבעה ילדים קטינים בגילאים 8-17. ניתן להניח כי עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא לא יהיה קל עבור בני משפחת הנאשם, כשילדיו נאלצים לסייע לאמם בפרנסת המשפחה. רביעית, כפי שכבר צוין מספר פעמים, הנאשם השתלב בתכנית טיפולית בין כותלי בית המעצר כדי להתמודד עם התמכרותו לסמים, וכן כדי לטפל בדפוסיו העברייניים והאלימים. כמו כן, הנאשם השתלב בתוכנית חינוכית בבית המעצר להשלמת שנות לימוד. כאמור, הנאשם עושה חיל בתוכניות אלה בבית המעצר. הגם שמדובר בשלבים התחלתיים יחסית של טיפול שאמור לארוך זמן, יש לברך על התובנה אליה הגיע הנאשם כי עליו לטפל בדפוסיו העברייניים, וכן לברך על המאמצים שהוא משקיע בתהליך הטיפולי במעצר.

21. ברגיל, נוכח מכלול הנסיבות לחומרא לרבות העבר הפלילי, הדפוסים העברייניים ורמת הסיכון הנשקפת מהנאשם לפי הערכת שירות המבחן, היה מקום להעמיד את עונשו של הנאשם מעל לרף האמצעי של המתחמים שנקבעו. יחד עם זאת, נוכח השיקולים לקולא ועל מנת לעודד את הנאשם להמשיך להתמיד בתהליך הטיפולי בו החל בשלב המעצר, ראיתי להעמיד את עונשו של הנאשם מתחת לאמצע המתחמים שנקבעו, כך שעונשו יעמוד על 50 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסרים מותנים שצופים פני עתיד. אדגיש שוב כי אלמלא השיקולים לקולא, ובראשם התהליך הטיפולי בו שולב הנאשם בהצלחה בין כותלי בית המעצר, היה מקום לגזור עונש חמור משמעותית, מטעמי הרתעה והגנה על שלום הציבור.

22. אשר לפסיקת פיצוי כספי לטובת המתלונן - מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם עולה כי הנאשם גנב מהמתלונן ₪ 27,000, וכן הטיל מורא על המתלונן הן באיום מילולי והן באלימות פיזית. כאמור, הנאשם חתך את המתלונן בפניו באופן שהצריך תפירת עורק שמוביל דם למצח, וכן תפירת חתך עמוק באורך של 10-12 ס"מ מהאונה הרקתית עד למרכז לחיו של המתלונן. עוד גרם הנאשם לחתך שטחי בבטנו של המתלונן. בנסיבות העניין, אני רואה לפסוק למתלונן פיצוי כספי בסך ₪ 30,000. נוכח הטענה למצב כלכלי לא פשוט של הנאשם ובני משפחתו, אראה לאפשר את תשלום הפיצוי בתשלומים. אדגיש כי בהתאם לדיון, הדרך נותרת פתוחה למתלונן לתבוע את יתרת נזקיו בהליך אזרחי מתאים ככל שהוא סבור כי קיימת עילה לכך.

23. מאחר שהעבירות של גניבה ודרישת נכס באיומים בוצעו ממניע כלכלי, יש יסוד לבקשת המאשימה להוסיף ולהטיל על הנאשם קנס כספי. בד בבד, בשים לב למצבה הכלכלי של משפחת הנאשם, וכדי לעודד את הנאשם להמשיך בטיפול בין כתלי הכלא, נמנעתי מלהשית קנס כספי.

סוף דבר

24. נוכח מכלול הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 50 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו בתיק זה.

ב. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של החזקת סכין שלא כדין, או עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, לרבות עבירת איומים, אך למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

ג. מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ד. פיצוי בסך 30,000 ₪ לטובת המתלונן. הפיצוי ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 3.9.2023 ובכל 3 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מידי.

תשומת לב רשויות שב"ס להמלצת שירות המבחן כי במסגרת תקופת מאסרו של הנאשם, ישולב הנאשם בהמשך טיפול בין כותלי הכלא (נרשמת בקשת הנאשם לשילובו בחרמון).

המזכירות תמציא את גזר הדין לשירות המבחן למבוגרים וכן לרשויות שב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ג סיוון תשפ"ג, 12 יוני 2023, בנוכחות הצדדים.